

Reel og værdig mulighed for tilbagetrækning for nedslidte seniorer

Vi skal have arbejdsmarkedet indrettet til, at flere både kan og vil arbejde længere. Og dem, der ikke kan, skal have mulighed for at trække sig tilbage med værdigheden i behold.

Den stigende folkepensionsalder fylder hos danskerne og skaber bekymring. I dag er hver fjerde 40-65-årig bange for ikke at kunne få en værdig afslutning på arbejdslivet, når den tid kommer. Oven i dette oplever halvdelen af de erhvervsaktive over 18 år, at den stigende pensionsalder stresser dem.

Den stigende bekymring for, om man nu får en værdig afslutning på arbejdslivet, eller om man overhovedet kan arbejde frem til folkepensionsalderen, er ikke overraskende.

Inden for en kort årrække er der vedtaget reformer, som vender op og ned på vores arbejdsliv og tilbagetrækningsmuligheder. Folkepensionsalderen stiger betragteligt inden for få år – fra 65 år i 2018, til 67 år i 2022 og 68 år i 2030. Efterlønsordningen er reelt under afvikling.

De ekstra år på arbejdsmarkedet skal ikke frygtes. De skal ikke blive svære og uværdige at komme igennem. Der skal være tryghed om, at der er et værdigt og retfærdigt sikkerhedsnet til at gribe en, hvis behovet opstår. De ekstra år på arbejdsmarkedet skal være gode, og de skal være trygge.

ÆLDRE SAGEN FORESLÅR

- Den politiske aftale om en ny seniorpension er et vigtigt skridt i den rigtige retning for at sikre nedslidte en reel og værdig mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet før folkepensionsalderen
- Med den ny seniorpension får nedslidte lettere ved at forlade arbejdsmarkedet nu og her – uanset om man er slidt fysisk eller psykisk, og om man er murer, pædagog eller biolog
- Det er afgørende, at tilkendelsen af seniorpension baseres på en lægefaglig og økonomisk uafhængig vurdering
- En uvildig instans bør stå for tilkendelsen af seniorpension
- Der skal løbende følges op på, om den ny seniorpension i praksis virker efter hensigten
- Arbejdsmarkedet skal indrettes, så færre bliver nedslidte af deres arbejde, og at vi alle får flere gode år på arbejdsmarkedet. Derfor er der brug for:
- Massive investeringer og tiltag for at forbedre det fysiske og psykiske arbejdsmiljø – både på landsdækkende niveau og på de enkelte arbejdspladser
- Et helt nyt uddannelsesparadigme. Ny uddannelse, løbende efteruddannelse og kompetenceudvikling skal give mulighed for, at man bevarer sin værdi på arbejdsmarkedet samt give bedre mulighed for at skifte arbejdsfunktion, job eller branche til noget, der passer bedre til, hvor man er i livet, og hvad arbejdsmarkedet efterspørger

Vi stemmer for et godt

FAKTA OM TILBAGETRÆKNING

- Fra 2019 til 2030 stiger folkepensionsalderen fra 65 til 68 år. Det er hensigten, at den fortsat skal stige i takt med stigningen i levealderen. Ifølge DREAM's og Danmarks Statistiks prognose vil folkepensionsalderen i 2050 være 72 år
- Hver fjerde 40-65-årig frygter, at de ikke kan forlade arbejdsmarkedet på en værdig måde, når den tid kommer. I 2009 var det kun en frygt for hver sjette. Der er tilsvarende tal for andelen af 15-65-årige, der er utrygge ved, om de har helbredet til at kunne klare at arbejde så længe¹
- Knap hver fjerde erhvervsaktive vurderer, at deres fysiske og psykiske helbred gør, at de ikke kan holde til at arbejde til folkepensionsalderen²
- Antallet af tilkendte seniorførtidspensioner ligger langt under det forventede. Det blev med tilbagetrækningsreformen forudsat, at der i 2018 ville være ca. 8.900 personer, der havde fået tilkendt en seniorførtidspension. Fra 2014 til 2018 er det kun 1.458 personer, der er blevet tilkendt en seniorførtidspension. Det svarer til en sjettedel af det forventede³
- Antallet af faktiske seniorførtidspensionister ligger også markant under det forventede. I 2018 fik 737 fuldtidspersoner udbetalt førtidspension tilkendt efter reglerne om seniorførtidspension. Forventningen for 2018 lød på ca. 7.400 personer. Det er en tiendedel af det forventede
- 77 % af de 60-64-årige, der føler sig enten fysisk eller psykisk slidt ned, kender ikke til muligheden for at få seniorførtidspension⁴
- Op mod hver fjerde 67-årig har forladt arbejdsmarkedet på grund af dårligt helbred. Der er store uddannelsesmæssige forskelle på, hvor mange der må afslutte arbejdslivet på grund af dårligt helbred. Godt hver tredje 67-årig uden en erhvervsuddannelse er holdt op med at arbejde på grund af helbredsproblemer. Det samme gælder kun hver fjerde med en erhvervsfaglig uddannelse og hver sjette med en videregående uddannelse⁵
- Der er positiv sammenhæng mellem seniorers deltagelse i kompetenceudvikling og fastholdelse på arbejdsmarkedet. De 50-65-årige, der har deltaget i kompetenceudviklende kurser, har større sandsynlighed for at blive på arbejdsmarkedet to år efter, de deltog i kursus, end dem, der ikke har⁶

1 TrygFonden, Tryghedsmåling 2017.

2 Avisen.dk, "Knap hver fjerde siger fra: Vi kan ikke holde til at arbejde til pensionsalderen", 5. marts 2019.

3 FIU alm. del spørgsmål nr. 328 2018/19.

4 LO, "Seniorførtidspension er ikke en reel mulighed for nedslidte", 5. november 2018.

5 VIVE, "Tilbagetrækningsalder og tilbagetrækningsårsager - Opgørelser på Ældredata-basen", 2019.

6 Belloni, M., Brugjavini, A., Meschi, E., & Pasini, G., "Does training help retaining older workers into employment? Evidence from the SHARE survey", Ageing in Europe - Supporting policies for an inclusive society, s. 257-266, 2015.